

MÖRSETEKENS

De beste
wensen voor
2024!

WUUKMAGAZINE
VOOR DE MORS LEIDEN

Morsetekens

Dit magazine is ter bevordering van de onderlinge communicatie samengesteld voor de bewoners van het Morsdistrict te Leiden en door vrijwilligers uit het Morsdistrict.

We houden u zoveel mogelijk op de hoogte over allerlei gebeurtenissen in de wijk, mede door informatie die u ons stuurt.

Voor het insturen van informatie zie de sluitingsdata.

Inhoud

o.a.:

- Puzzelwinnaar | 4
- Cultuurcoaches | 4
- Huis van de buurt | 6
- Oliebollentoernooi | 9
- Schoolsport | 10
- Wijkboa | 13
- Wijkvereniging Lage Mors | 14
- Hoogheemraad | 17
- Volle containers | 20
- Muskustrat | 22
- Kweeklust | 24
- Dieren van de Mors | 25

Correspondentie

Wijkmagazine 'Morsetekens'
p/a Huis van de Buurt Morschwijk
Topaaslaan 19
2332 JC Leiden
info@morsetekens.nl

2024
Sluitingsdatum insturen kopij:
1^e nr: 12 februari
2^e nr: 7 mei
3^e nr: 12 augustus
4^e nr: 4 november

Verschijsing:

1^e nr: 11 maart
2^e nr: 7 juni
3^e nr: 20 september
4^e nr: 13 december

Verschijnt in:

Morsdistrict Leiden

Oplage: 4000

Voor meer informatie en/of advertentie mogelijkheden verwijzen wij naar onze website <https://www.morsetekens.nl/> voor-de-adverteerders/

Redactie

Frauke Bokker	verspreiding
Wendy Buysse	(eind)redacteur
Yvonne Nicasie	vormgeving
Ger Koper	adviseur
Rig Mutschler	redacteur
Victor Kersing	webredacteur
Arjen Schouten	beheer website
Rémon de Jong	social media
Lia van der Laan	puzzel/redactie

Steungroep

Eveline Lameer	cultuurcoach
Mirjan van der Blom	wijkregisseur
Femke Bolding	buurtcoach

Stichting Vrienden van Morsetekens

Wendy Buysse	voorzitter
Yvonne Nicasie	bestuurslid
Ger Koper	penningmeester/ secretaris

Morsetekens is ook digitaal beschikbaar op onze website www.morsetekens.nl en op Instagram en Facebook

REDACTIONEEL

Dit is de vierde Morsetekens van dit jaar. U leest dit waarschijnlijk net voor of tijdens de feestdagen. Laten we beginnen met u fijne feestdagen en een goed 2024 te wensen.

Dit nummer is weer een mooie verzameling geworden van informatie over en voor de buurt. Zo leest u onder andere over de activiteiten in het Huis van de Buurt Morschwijk, schoolsport en een expositie in het voorjaar. De wijkvereniging Lage Mors en de dierenweide vertellen waar ze mee bezig zijn. In dieren van de Mors een mooie bijdrage over de koperwiek en over de bestrijding van de muskusrat.

We kregen ook een leuke reactie van een lezer op een stuk in de vorige editie. Elke aanvulling vanuit ons publiek is altijd zeer welkom. Zo ook over het werninkterrein, daar komen we in ons volgend nummer, maart 2024, op terug. En zoals altijd was de puzzel weer populair.

We kregen 29 goede inzendingen. 😊

Voor mij is dit het laatste redactioneel dat ik schrijf namens de redactie. Na ongeveer acht jaar met veel plezier in verschillende rollen te hebben bijgedragen aan Morsetekens geef ik in 2024 het stokje over. Ik ga andere dingen doen in mijn vrije tijd, maar ik blijf het magazine zeker lezen. Net als veel andere buurtgenoten vind ik dat het magazine ons informeert en verbindt.

Meld je aan als nieuw redactielid!

We zijn dus dringend op zoek zijn naar versterking van de redactie. Vele handen maken licht werk en met extra leden wordt het ook leuker. Komt er geen versterking dan is de vraag of het magazine kan blijven bestaan.

We zoeken mensen die de teksten die we toegestuurd krijgen redigeren en/of zelf af en toe een artikel schrijven. Vind jij het leuk om bijdragen van anderen na te lezen en mee te denken over interessante inhoud voor Morsetekens en af en toe zelf een artikel te schrijven? Stuur dan een mail naar info@morsetekens.nl.

Word jij de nieuwe voorzitter van de Vrienden van Morsetekens?

Met mijn vertrek zijn we ook op zoek naar een nieuwe voorzitter voor de Stichting Vrienden van Morsetekens. De Stichting beheert de financiën van Morsetekens en het bestuur bestaat uit minimaal drie personen. De voorzitter zorgt ervoor samen met de twee andere leden dat er genoeg financiën zijn om Morsetekens te maken en te drukken. Dat doet zij of hij door contact te onderhouden en te overleggen met de verenigingen en organisaties die Morsetekens financieel ondersteunen (de wijkvereniging Lage Mors, Stichting Morslint, Incluzio, Buzz en Sol), sponsors en donateurs. Het bestuur komt minimaal vier keer per jaar bij elkaar. Vind je dit iets voor jou? Neem dan aub contact op met stichting@morsetekens.nl ter attentie van Yvonne, Ger of Wendy.

Wendy Buysse, redactie Morsetekens

Puzzelwinnaar

Deze keer hebben 29 mensen de puzzel goed opgelost. Na loting vielen moeder Maartje en dochter Silke Dierick in de prijzen. Zij hebben samen de puzzel opgelost. Dat doen ze wel vaker, ook sudoku's. Silke, 15 jaar, is goed in taal, maar ook in getallen. Ze zit op school in de derde klas van het Socrates gymnasium. Haar hobby's zijn o.a. lezen, films kijken, shoppen en sporten bij Korfbalvereniging Pernix. Hoewel alleen vader een "echte Leidenaar" is, Maartje komt uit Utrecht, is het gezin geheel ingeburgerd in Leiden. 3 Oktober wordt dan ook uitgebreid gevierd. Ze zijn blij in de Mors te wonen, leuk met veelal jonge gezinnen. Silke mag de boekenbon gebruiken. Ik hoop dat ze er een leuk boek voor koopt. En natuurlijk blijven puzzelen. Je kan altijd weer in de prijzen vallen. Het lot beslist.

Lia van der Laan

Cultuurcoaches in de wijk

Winterslaap? Voor de Cultuurcoaches niet! Wij zijn deze winter actief met voorbereidingen voor het 'Om de Hoek' programma aankomend voorjaar, met het geven van een culturele invulling aan het Winterwijkfeest en met het ontmoeten van wijkbewoners met creatieve wensen en/of ideeën.

Om de Hoek is een programma voor kinderen uit groep 5 tot en met 8 van verschillende basisscholen. In maart 2024 verzorgen we weer workshops op basisscholen in de Mors. Kinderen

krijgen onder schooltijd korte 'verwonder' workshops om kennis te maken met verschillende activiteiten rondom kunst, cultuur, natuur en wetenschap. Na de workshoprondes op school kunnen kinderen worden aangemeld voor gratis workshops buiten schooltijd.

Houd de schoolplatforms en onze Instagrampagina (@cultuurcoachleiden) in de gaten om je kind aan te melden voor deze gratis workshops aankomend voorjaar!

Ook op het Winterwijkfeest op 5 januari zal het aan kunst en cultuur niet ontbreken. De Cultuurcoaches verzorgen in samenwerking met SOL een aantal winterse creatieve activiteiten voor kinderen uit de wijk.

Cultuurcoaches zijn, naast op school en bij het Winterwijkfeest, ook wekelijks te zien en spreken bij de Buurtontmoetings-tafel in Lunchcafé Deksel.

Heb je vragen of wensen op het gebied van kunst en cultuur? Kom gerust eens langs!

Rectificatie 'Romeinse' vazen

Er gebeuren wel eens raadselachtige dingen de ontvangst van ingezonden tekst en het artikel in het magazine dat op de deurmat terecht komt.

In de vorige editie schreef Han Gerrits een leuk artikel over de grens van het Romeinse Rijk in de Mors. Daar stond een mooie foto van vazen bij, die niet bij het artikel geleverd was. Hoe deze in het artikel is beland, is een raadsel. Het zijn namelijk geen Romeinse vazen, maar aardewerk van Chris van der Hoef, een Nederlandse kunstenaar uit de Art Deco/Art Nouveau periode.

Wil je in jouw wijk werken?

Vanaf januari 2024 gaan wij zorg leveren in de nieuwe Robijnhof. Je bent nu ook al van harte welkom.

Heb je een achtergrond in de zorg of heb je affiniteit met de zorg?

Kijk op:
werkenbijlibertasleiden.nl

Huis van de buurt

Leuke kleding voor een klein prijsje! **De ruilwinkel Morschewijk** is een plek waar je niet alleen spullen kunt ruilen, maar ook punten kunt verdienen door kleding in te leveren. Alles draait hier om het delen van kleding. Het mooie is, dat iedereen kan meedoen, ongeacht de grootte van je portemonnee. Het is een fijne manier om leuke kleding te kopen als je bijvoorbeeld een beperkt budget hebt. Je mag natuurlijk ook je kleding inleveren om anderen weer te helpen. Is er een broek of trui kapot? We werken samen met het naaiatelier waar kleding wordt gerepareerd. Van het inkorten van broeken tot het inzetten van ritsen: we doen het allemaal! De ruilwinkel is meer dan alleen een plek om kleding te ruilen. Het is een warme plek waar mensen samenkomen. Een plek waar je mensen ontmoet, waar wordt gelachen en soms steun wordt gezocht bij elkaar. Of je nou komt voor kleding, om een ander te helpen of voor de gezelligheid, je vindt altijd wel iets of iemand waardoor je weer met een fijn gevoel naar huis gaat.

Kom je langs?

De ruilwinkel is open op maandag t/m donderdag van 10.00 uur tot 17.00 uur in het Huis van de Buurt Morschewijk, Toopaslaan 19 in Leiden. Wij hopen je daar te zien. Wil je meer weten? Bel dan Claudia 06-12805409 of Naima 06-30920996.

SOL zoekt ondersteuner

Voor het project Spelend Leren zijn wij op zoek naar een enthousiaste ondersteuner voor de dinsdagen van 15:00-17:00 uur. Bij Spelend Leren biedt je op een speelse manier ondersteuning bij het begrijpend lezen.

Als ondersteuner ga je aan de slag met kinderen van groep 5 en 6. Je denkt na over de inhoud van de lessen en bereidt deze ook voor. Je motiveert de kinderen om hun talenten in te zetten. Heb jij ervaring/affiniteit met werken met kinderen? Ben je op de dinsdagen inzetbaar? Kan je zelfstandig werken en bezit je goede didactische en sociale vaardigheden? Stuur dan je cv en motivatie naar s.hadje@solnetwerk.nl. Voor vragen kan je contact opnemen met Souhailla Hadje op telefoonnummer 06-43461581.

Sport en bewegen in de Mors

Heb jij goede voornemens voor het nieuwe jaar? Fit zijn vinden we belangrijk bij Incluzio leiden. Daarom werken wij samen met verschillende organisaties zoals SOL en BuZz om zoveel mogelijk Leidenaren aan het bewegen te krijgen. We zijn er voor iedereen, jong, oud met of zonder beperking. Ook als je weinig te besteden hebt, kijken we graag samen met jou wat er mogelijk is. De beweegactiviteiten die worden begeleid door onze buurtsportcoaches zijn gratis, de prijzen van overige docenten variëren van 4 tot 6 euro per keer.

Wil je liever naar een (sport)vereniging maar laat jouw portemonnee dat niet toe? Dan komt u misschien in aanmerking voor het Volwassen- of Jeugdfonds, dit zijn fondsen die mensen helpen met een laag inkomen om te sporten of aan culturele activiteiten deel te nemen. Over het Jeugdfonds leest u meer in het artikel over schoolsport.

Overzicht beweegactiviteiten:

In het Huis van de Buurt Morschwijk

1. maandag	13.15-14.15 uur CONDITIETRAINING kosten 4 euro per keer.
2. maandag	10.30-11.30 uur WANDELCLUB gratis
3. dinsdag	10.00-12.00 uur KOERSBAL kosten 1 euro per keer
4. dinsdag	11.15-12.00 uur BOOTCAMP 30+ gratis
5. woensdag	10.00-11.30 uur YOGA 55+ kosten 6 euro per keer
6. woensdag	12.00-13.00 uur BEWEEG JE MEE 70+ gratis
7. woensdag	16.00-18.00 uur BASKETBAL 8+ gratis
8. woensdag	19.30-21.00 uur YOGA kosten 6 euro per keer
9. donderdag	13.00-14.00 uur BUURTGYM voor vrouwen 1 euro per keer
10. donderdag	15.30-17.00 uur SPORT IN DE WIJK 8 t/m 16 jaar gratis
11. donderdag	15.30-16.30 uur MEIDENSPORT gratis
12. vrijdag	10.30-12.30 uur TAI CHI kosten 4 euro
13. vrijdag	11.30-12.30 uur BUURTSPOORT voor mannen gratis
14. vrijdag	16.00-17.30 ZAAALVOETBAL 12 t/m 15 jaar gratis
15. vrijdag	20.00 uur ZAAALVOETBAL 16 t/m 24 jaar

Heb je een vraag of wil je meer informatie neem dan contact op met één van onze buurtsportcoaches.

Buurtsportcoach - Jeffrey BroosE-mail: jeffrey.broos@incluzio.nl

Tel: 06 42 98 58 30

Buurtsportcoach - Mourad EssaouiE-mail: messaoui@incluzio.nl

Tel: 06 42 48 45 15

Biodanza

Elke woensdagavond is er Biodanza in Huis van de Buurt Morschwijk. Biodanza staat voor 'de dans van het leven'. Het is een vorm van dansen waarbij het gaat om plezier, ontspanning, contact, vitaliteit, ervaren en in het hier en nu zijn. De ene dans doe je alleen, een volgende met z'n tweeën of met de hele groep. De meeste mensen komen naar Biodanza voor een leuke avond, voor de gezelligheid, om te ontspannen. Maar het mooie van Biodanza is dat er al doende positieve veranderingen plaatsvinden in je lichamelijke en geestelijke gezondheid. Nieuwe dansers zijn van harte welkom om in te stromen! De groep staat open voor iedereen en is elke woensdagavond van 20.00 tot 21.45 uur. Kosten € 35 waarmee je drie keer kan meedansen. Kijk op www.biodanzametleonor.nl voor nadere informatie en opgive.

Knutselclub De Vrijheid

Bijna twee jaar geleden heb ik, Gee Heuzen, een hobby/knutselclub opgestart. We hebben de club de naam "de vrijheid" gegeven, omdat iedereen vrij is om te doen wat hij of zij leuk vindt. Soms doen we een gezamenlijk project.

Zo hebben we onlangs een herfstproject gedaan. Om dit te realiseren kregen we een bijdrage van Huis van de Buurt Morschwijk en van Wijkvereniging Lage Mors. Dit was heel fijn want nu kunnen we zelf weer doorsparen voor het kerstgebeuren. Bij onze club staat gezelligheid op de eerste plaats. Iedereen is welkom(ook heren). Er is geen lidmaatschap nodig.

De club is op donderdagmiddag van 15.00 uur tot ongeveer 17.00 uur in het Huis van de Buurt Morschwijk (Topaaslaan 19). U hoeft niet van tevoren aan te melden. De kosten per keer zijn 2,50 Euro. Daarvoor krijgt u dan ook nog lekker koffie, thee of limonade.

Wilt u meer weten, neem dan contact op: gee.heuzen@gmail.com Misschien tot ziens!

Gee Heuzen

Oliebollentoernooi

Na het succesvolle oliebolentoernooi in 2022 kan een nieuwe editie in 2023 niet uitblijven!

Het Denksportcentrum Leiden, gelegen aan de Robijnstraat 4 te Leiden, wil het jaar feestelijk afsluiten met alle denksporters in de regio Leiden en nodigen jullie uit voor een gezamenlijke denksportmiddag op donderdag **28 december 2023**.

Iedereen is welkom op deze middag: alle bridgers, dammers, schakers en go-spelers, of ze nu spelen bij een vereniging, in het buurthuis of thuis aan de eettafel. Ook de bewoners van de Mors willen we graag uitnodigen om kennis te maken met het Denksportcentrum in jullie buurt.

De middag bestaat uit twee delen.

Eerst een denksporttoernooi (van 13.30 – 16.30) en later gezelschapsspellen (van 16.30 – 18.00).

Wil je meedoen met het denksporttoernooi en de gezelschapsspellen, geef je dan voor **21 december** op bij één van de volgende contactpersonen:

Bridge:

- Leendert Paape : evenement.bcleidsdoublet@gmail.com

Dammen:

- Jack van der Plas: voorzitter@leidsdamgenootschap.nl

Go:

- Henk van der Wal: leidsgo@gmail.com

Schaken:

- Jetze Heun: secretaris@philidor.nl

De kosten: € 5,- per persoon en € 2,50 voor jeugd (t/m 17 jaar) voor de hele middag. Je kunt betalen bij binnenkomst en we verwachten je tussen 13.00 – 13.15. Er zijn een aantal prijzen te winnen.

Wil je alleen meedoen bij de gezelschapsspellen, dan zijn de kosten € 2,50 per persoon. Kom dan gewoon om 16.15 naar het Denksportcentrum. Er zijn talloze spellen aanwezig, maar heb je een favoriet spel, neem dat dan mee!

De oliebollen zijn inbegrepen. We hopen op een vol en gezellig Denksportcentrum op **28 december**.

Denksportcentrum Leiden

Schoolsportcursussen '24

Al meer dan 75 jaar zet de Schoolsport071 zich in om de Leidse jeugd op een laagdrempelige manier te laten sporten en bewegen. Naast kinderen uit Leiden mogen ook die uit Zoeterwoude en Oegstgeest deelnemen aan de schoolsportcursussen en schoolsporttoernooien.

Schoolsport071 heeft, in samenwerking met sportverenigingen en commerciële aanbieders, weer gezorgd voor een breed en divers sportaanbod. Van januari 2024 t/m juni 2024 staan meer dan 185 activiteiten op het programma in 70 verschillende takken van sport. Van bodyboarden, acrobatiek en Disney Dance tot boulderen en duiken. Juist die sporten waar je misschien anders niet zo gemakkelijk mee in aanraking komt. Kies een sport die bij je past en probeer één of meerdere kennismakingscursussen.

Voor wie

Onze kennismakingscursussen zijn bestemd voor kinderen die woonachtig zijn in Leiden, Oegstgeest of Zoeterwoude. Ook kinderen die naar school (basis- of middelbaar) gaan in Leiden, Oegstgeest en Zoeterwoude mogen deelnemen.

Kosten(vergoeding)

De kosten per cursus zijn €25,-. Bij betaling via IDEAL is de plek direct gereserveerd en volgt er een bevestigingsmail (bewaak deze goed). Heeft u een bijstandsuitkering of een laag inkomen? En willen uw kinderen meedoen aan sportieve en/of creatieve activiteiten? Dan kan het Jeugdfonds Sport & Cultuur of Stichting Leergeld mogelijk (een deel van) de kosten vergoeden. Zie voor informatie: www.leergeld.nl/leiden/

Cursusaanbod rondom de Mors:

Voor ons volledige cursusaanbod zie www.schoolsport071.nl

Basisonderwijs				
Sport	Vereniging/Sportaanbieder	Leeftijden	Aantal lessen	Start op
American (Flag) Football	A.F.C. Lightning Leiden	8 t/m 12	6 x 1,50 uur	05-01-2024
Basketbal	Deenit tot Breda	9 t/m 12	6 x 1,50 uur	05-01-2024
Boulderen	Boulderschool	8 t/m 11	5 x 1,00 uur	05-01-2024
Boulderen	Boulderschool	10 t/m 12	5 x 1,00 uur	15-01-2024
Boulderen	Wildflower Climbing	8 t/m 9	5 x 1,00 uur	17-01-2024 (1 extra startmoment)
Boulderen	Wildflower Climbing	10 t/m 12	5 x 1,00 uur	17-01-2024 (1 extra startmoment)
Bowling	B.V.V.E.W.	8 t/m 12	8 x 1,00 uur	18-01-2024
Canoe	Leids Diergeloofschap	8 t/m 12	8 x 45 min	01-02-2024
Dance	Gymnast Leiden	6 t/m 9	8 x 1,00 uur	18-01-2024
Disney Dance	Deenit Saskia van der Zwart	5 t/m 6	5 x 45 min	07-02-2024
Disney Dance	Deenit Saskia van der Zwart	7 t/m 9	5 x 1,00 uur	07-02-2024
Freerunning	Gymnast Leiden	9 t/m 12	4 x 1,00 uur	16-01-2024
Handbal	H.V. Saturnus	8 t/m 10	5 x 1,00 uur	05-01-2024
IJshockey	Leiden Lions	4 t/m 12	5 x 1,00 uur	13-01-2024
Inline skaten	Gusta-Cla Skaterschool	8 t/m 8	5 x 1,25 uur	22-05-2024
Inline skaten	Gusta-Cla Skaterschool	9 t/m 12	5 x 1,25 uur	22-05-2024
Karate	Capat Judo	8 t/m 12	6 x 1,00 uur	15-01-2024
Karate	Niesschool Aad van Polanen	8 t/m 9	10 x 1,00 uur	15-01-2024
Korfbal Kangoeroes	K2 Donaldis	4 t/m 6	8 x 1,00 uur	06-04-2024
Korfbal	K2 Donaldis	7 t/m 11	8 x 1,00 uur	09-04-2024
Kung Fu	Hong Wing Wagon	6 t/m 10	8 x 1,00 uur	15-01-2024
Musicaldans actiefjes	Deenit Saskia van der Zwart	5 t/m 6	10 x 45 min	08-05-2024
Musicaldans actiefjes	Deenit Saskia van der Zwart	7 t/m 9	10 x 1,00 uur	08-05-2024
Musicaldans actiefjes	Deenit Saskia van der Zwart	10 t/m 12	10 x 1,00 uur	08-05-2024
Ritmische Gymnastiek	Gymnast Leiden	8 t/m 7	8 x 1,00 uur	17-01-2024
Rollen en Water	Rollen en Water via Schoolsport071	8 t/m 8	10 x 1,00 uur	06-02-2024
Rollen en Water	Rollen en Water via Schoolsport071	9 t/m 12	10 x 1,00 uur	06-02-2024
Shorttrack	L.H.C.	7 t/m 12	5 x 1,00 uur	10-01-2024 (1 extra startmoment)
Tafeltennis	Deenit Tafeltennis	8 t/m 12	6 x 1,00 uur	12-01-2024 (1 extra startmoment)
Tennis	Tennisschool Challenge	8 t/m 9	5 x 1,00 uur	27-01-2024 (1 extra startmoment)
Tijdsbuisje	Schoolsport Aad van Polanen	3 t/m 6	10 x 45 min	13-01-2024 (4 extra startmoment)
Basis- en Voortgezet onderwijs				
Basketbal	B.C. Vrijze	7 t/m 12	6 x 1,50 uur	09-01-2024
Ritmische Gymnastiek	Gymnast Leiden	8 t/m 16	8 x 1,00 uur	05-01-2024
Schaatsen op IJssk	Schaatsen Schoolsport071	7 t/m 14	6 x 1,00 uur	11-01-2024
Voortgezet onderwijs				
Acrobatiek	Gymnast Leiden	12 t/m 18	8 x 1,00 uur	15-01-2024
American (Flag) Football	A.F.C. Lightning Leiden	13 t/m 15	6 x 1,50 uur	02-05-2024
American (tag) Football	A.F.C. Lightning Leiden	13 t/m 18	6 x 1,50 uur	01-05-2024 (1 extra startmoment)
Bowling	B.V.V.E.W.	12 t/m 18	8 x 1,00 uur	18-01-2024
Karate	Niesschool Aad van Polanen	13 t/m 18	10 x 1,00 uur	12-01-2024 (1 extra startmoment)

Opgeven

Aanmelden via www.schoolsport071.nl. Maak een account aan en beantwoord de bevestigingsmail - dan kan vervolgens worden ingelogd en is aanmelding mogelijk. Bij inschrijving voor één of meerdere cursussen is gelijk te zien

of er nog plek is. Bij een aantal cursussen is de deelname helaas beperkt. Het is in het algemeen aan te raden om, ook voor cursussen met een latere inschrijfdatum, vroegtijdig in te schrijven.

Inkomensgrens Jeugdfonds Sport & Cultuur verhoogd
Het Jeugdfonds Sport & Cultuur maakt het mogelijk dat ook kinderen uit gezinnen met weinig geld mee kunnen doen aan sport, cultuur en zwemles. Het college van burgemeester en wethouders heeft per 1 januari 2023 de inkomensgrens van dit Jeugdfonds verhoogd naar 140% van het sociaal minimum. Wethouder Abdelhaq Jermoumi (Kansengelijkheid, Jeugd en Onderwijs): "Door de verhoging naar 140% van het sociaal minimum komen meer kinderen uit Leiden in aanmerking voor ondersteuning bij hun sport- of cultuuractiviteiten. De dikte van de portemonnee van ouders mag het verschil niet maken of kinderen wel of niet mee kunnen doen."

Wat doet het Jeugdfonds

Als een gezin de contributie van een voetbalclub of het lesgeld van judo of zwemles niet kan betalen, kan het Jeugdfonds helpen. Ook deelname aan culturele lessen worden vergoed, denk bijvoorbeeld aan muziek-, dans-, theater-, schilder- of tekenles.

Wethouder Fleur Spijker (Economie, Kennis, Sport en Gezondheid): "We willen zoveel mogelijk kinderen aan het sporten en bewegen krijgen en het is belangrijk dat alle kinderen kunnen meedoen. Voor ouders is het goed om te weten dat het Jeugdfonds de contributie of het lesgeld rechtstreeks aan de vereniging of cultuurinstelling betaalt. Ook is het mogelijk een waardebon aan te vragen voor kleding en attributen, want ook die spullen zijn nodig om mee

te kunnen doen."

Wie komt hier voor in aanmerking

Gezinnen met een inkomen tot 140% van het sociaal minimum komen voor dit Jeugdfonds in aanmerking. Dit betekent dat een alleenstaande ouder met een netto inkomen tot € 1.725,- en samenwonende ouders met een netto inkomen tot € 2.272,- een aanvraag kunnen indienen bij het Jeugdfonds. Dit verloopt via een tussenpersoon. In Leiden kun je hen onder anderen vinden bij Incluzio Leiden,

Leergeld, de cultuurcoaches en het sociaalwijkteam. Ook kan een docent op school een aanvraag voor een kind indienen. Kijk voor meer informatie op: www.jeugdfondssportencultuur.nl

Schoolsporttoernooien

De volgende toernooien voor het basisonderwijs en het VO staan het komende half jaar op het programma:

SCHOOLSPORTTOERNOOIEN 2024 BASISONDERWIJS			
Toernooi	Groep	Locatie	Datum
Schaatsen	5-6	IJshal De Vliet (Voorschoterweg)	17-jan-2024
Judo-Event	3-4	Huis van de Buurt (Arvubad)	31-jan-2024
Zwemmen	5-6	Zwembad De Zijl (Paramaribostraat)	14-feb-2024
Tafeltennis	7-8	LTTV Scylla (Voorschoterweg)	6-mrt-2024
Voetbal	7-8	Sportpark Sporting Leiden en Docos	3-apr-2024
Voetbal	5-6	Sportpark Sporting Leiden en Docos	10-apr-2024
Tennis Event	3-4	TPC Unicorn (Haarlemmerweg)	22-mei-2024
Atletiek	7-8	Atletiekbaan De Leidse Hout (A. Duycklaan Poelg)	29-mei-2024
Handbal & Korfbal	5-6	Sportpark Montgomery (straat)	5-jun-2024
SCHOOLSPORTTOERNOOIEN 2024 VOORTGEZET ONDERWIJS			
Basketbal 3*3	alle	Sportcomplex 1574 (Telderskade)	29-feb-24
Veldvoetbal	Brugklas	Sportpark Sporting Leiden en Docos	07-jun-24
Tennis & Padel	alle	Dekker Warmond (Veerpolder)	19-jun-24
Noot: de inschrijving sluit 1 maand voor aanvang van het Toernooi.			

Deelname aan de schoolsporttoernooien zijn gratis!

Sport voor Volwassenen

Ook voor volwassenen is bewegen uiteraard belangrijk. Daarom biedt Sportkennismaking Leiden ook kennismakingscursussen aan voor hen. Van januari t/m juni worden meer dan 45 activiteiten aangeboden, verspreid over twintig verschillende sporten. Overigens gaat het om sport in de brede zin van het woord. Zo kun je bij het aanbod voor volwassenen denken aan bijvoorbeeld yoga, training zelfverdediging, walking voetbal 55+, proefduikles of handboogschieten. Zie tevens onze website: <https://www.sportkennismakingleiden.nl/leiden/volwassenen/>

Meer informatie of heeft u vragen

- Patrick Nutting (06 36 55 83 62)
- Wim van der Poel (06 41 04 43 67),
- Team Sport & Gezondheid, gemeente Leiden, Bargelaan 190, 2333 CW Leiden, e-mail Schoolsport071@leiden.nl.

Sportplaza via Incluzio Leiden

Sportplaza is een gratis uitleenpunt voor sportmateriaal voor kinderen maar ook voor volwassenen! Dit is een initiatief vanuit Incluzio Leiden.

Op twee locaties kan gebruik gemaakt worden van het sportmateriaal:

- Sportpark Montgomery (KZ Danaiden)
- Sportpark LV Roodenburg, Leiden Noord (Pieter Bothstraat)

Bij Sportplaza kan je vanaf **eind maart 2024** weer elke werkdag van 16.00 tot 18.00 uur en op woensdag vanaf 14.00 uur sportartikelen lenen en gebruiken op de sportvelden. Uiteraard met als doel dat meer bewogen wordt en waardoor

iedereen kan kennismaken met diverse sporten en zich mogelijk in een later stadium aansluit bij een sportvereniging.

Tot Slot: prachtige nieuwe sportaccommodaties Leiden

Zwembad en IJshal De Vliet aan de Voorschoterweg is op 7 oktober jl. officieel geopend. Het zwembad vervangt het Vijf Meibad en de nieuwe IJshal vervangt de IJshal aan de Vondellaan. Het is een prachtige sportaccommodatie geworden. De restwarmte van de IJsbahn wordt gebruikt om het zwembad te verwarmen. Het dak van de nieuwe IJshal en zwembad ligt vol met zonnepanelen. Het is één van de duurzaamste sportcomplexen van Nederland geworden.

Tevens is het Sportcomplex 1574 aan de Telderskade geopend. Het Indoorsportcentrum vervangt (op termijn) de Vijf Meihal en de 3 Octoberhal.

Het nieuwe Indoorcentrum heeft twee hallen: een grote topsporthal voor o.a. ZZ Leiden en een kleine breedtesporthal, gebruikt door andere het Leonardo College en uiteraard door diverse Leidse Sportverenigingen.

Het zal u waarschijnlijk niet ontgaan zijn. Neem gerust een kijkje.

Fijne feestdagen Wijkboa

De handhaving en politie staan paraat met regels streng, maar toch op maat, om feestvreugd te houden in de straat. Kerst vieren zonder narigheid, hoe fijn dat gaat.

Gezelligheid straalt, lichtjes alom,
vuurwerk bewonderen, maar wees niet stom.
Let op je vingers en sluit je huis goed af.
Inbrekers slapen nooit, zelfs niet overdag.

In de vuurwerkvrije zones niet je vuurwerk laten schijnen.
Door een bekeuring zal anders je vrolijkheid verdwijnen.
De feestdagen alleen, met familie of vrienden vieren.
Gooi trouwens ook geen vuurwerk naar honden of andere dieren.

Het gedicht van de wijkboa is bij dezen voorbij.
Een mooie kerstgroet en gelukkig nieuwjaar gewenst door mij.

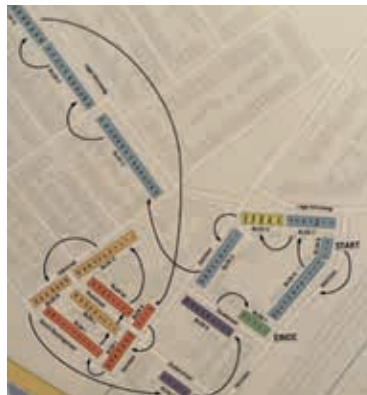
Wijkboa West Amy Heruer

Verduurzamen

In de Lage Mors worden de huizen van woningcorporatie de Sleutels op de toekomst voorbereid.

De daken worden geïsoleerd en krijgen nieuwe dakpannen en, als de bewoners dat willen, ook zonnepanelen. Onder de buitenwerkzaamheden vallen ook het repareren van de gevel, het metselwerk en de voegen. Vervolgens worden de gevels gereinigd en daarna geïmpregneerd. De spouwmuuren worden geïsoleerd, er komen nieuwe dubbele ramen in en nieuwe kozijnen. De mensen die dat willen kunnen ook van het gas af. Ze gaan dan elektrisch koken.

De hele technische voorbereiding is door Hemubo gedaan. Een goed stuk logistiek werk durf ik wel te zeggen. Ook omdat elk adres zijn eigen wensen heeft.

Lia van der Laan

WV Lage Mors

Weer schot in de bouw Vondelkwartier

Op 8 november was er na 1,5 jaar stilte eindelijk weer eens een informatiebijeenkomst over het bouwproject op de Motorhuislocatie. Ondertussen zijn er wel wat wijzigingen doorgevoerd in het plan. Van de slanke torens bovenop de bredere onderlaag van woningen is geen sprake meer. Het zijn 2 lompe kolossen, maar wel zo dicht mogelijk tegen de Plesmanlaan aan. Daarnaast worden er ook steeds meer woningen gerealiseerd. In plaats van ongeveer 500 komen er nu 576 woningen. Maar hoeveel het er uiteindelijk worden is nog niet zeker. Daarnaast komt er meer sociale huur (gemiddeld 50m² groot) en komen er meer middeldure koopwoningen (gemiddeld 60m² groot).

De planning is om het bestemmingsplan eind dit jaar ter inzage te leggen, waarna iedereen binnen 6 weken een zienswijze hierop kan indienen. De wijkvereniging gaat heel kritisch kijken naar dit bestemmingsplan samen met SOS Mors. Want we zijn vóór woningbouw, maar dan wel voor de Leidenaar, passend in de buurt.

Bomen en Beaumix Plesmanlaan

Voor de aanpak van de kruising Plesmanlaan-Vondellaan bleken er toch meer bomen te moeten worden gekapt dan eerder gedacht. De Bomenbond en wijkvereniging zijn hier samen kritisch in opgetrokken. Het zou zonde zijn als de gemeente zich niet houdt aan een vergroende Plesmanlaan. Gelukkig blijkt er veel aandacht te zijn voor het groen en de mix van bomen die worden teruggeplaatst. We blijven in gesprek met de gemeente en aannemer om een vinger aan de pols te houden.

De gemeente en aannemer wilden als grond onder het verhoogde kruispunt Beaumix gebruiken. Een stof die in Valkenburg en Katwijk tot veel opschudding heeft geleid, want het vervuult het grondwater. Samen met SOS Mors hebben wij de gemeente hierop gewezen en het ziet er naar uit dat er toch wordt afgezien van het gebruik van deze vervuilende stof.

Knips in de wijk voor autoluwe binnenstad

Op 7 november werd het plan van de gemeente Leiden gepresenteerd om de binnenstad autoluw te maken. Eén van de oplossingen is om de Rijnsichtbrug af te sluiten voor alle verkeer behalve voor bussen en hulpdiensten, fietsers en voetgangers. Bewoners van de Lage Mors kunnen daardoor niet meer met de auto via de wijk Transvaal naar de binnenstad.

De gemeente Leiden vreest dat automobilisten de sluiproute door de Lage Mors gaan nemen tussen het stationsgebied en de Dr. Lelylaan i.p.v. via de Plesmanlaan en Haagse Schouwweg, daarom denkt de gemeente erover om 2 “knips” te maken in de Lage Mors.

Dat gebeurt met twee camera's die opletten of je bewoner bent van de Lage Mors of Transvaal. Alleen dan mag je binnenkomen/weggaan via de Vierlinghlaan.

Het plan is nu om één camera te plaatsen bij de Jan Luykenlaan en de andere camera bij de Vierlinghlaan. Keuzes waar de wijk nog over mag meepraten, zijn of bewoners van Transvaal ook mogen binnenkomen via de Vierlinghlaan, door onze wijk, en de plek van de "knips".

Verkeersveiligheid rondom de scholen

Rondom de Morskring ontstaan regelmatig onveilige situaties wanneer kinderen worden gehaald en gebracht. De gemeente heeft een eerste schets gemaakt, gebaseerd op een enquête onder ouders van de school en schouwen op locatie. Verkeersveiligheid staat als belang bovenaan. De gemeente haalt ook reacties uit de buurt op. Voornamelijk de Dijkstraat heeft veel last van halende en brengende ouders. In het huidige plan wordt de Dijkstraat éénrichtingsverkeer, verdwijnen een aantal parkeerplaatsen, worden de stoepen een stuk breder en komt er een grote schoolzone met maximumsnelheid van 15 km/h rondom de Morskring en Pacelli. Samen met een aantal bewoners en de school kijkt de wijkvereniging mee naar deze ontwerpen.

Evenementen in de buurt

19 december geldinzameling voor ALS.

Een klas van het ROC Mondriaan zamelt geld in voor de ziekte ALS. Zij organiseren 19 december verschillende activiteiten voor hun school, zoals koekjesverkoop, een kerstmarkt en sponsorloop. Wil je alvast wat doneren, dat kan via: <https://gofund.melf2d4e17e>.

Energiemarkt 28 februari

Op 28 februari organiseert de wijkvereniging een energiemarkt voor de wijk. Alle wijkbewoners kunnen hier informatie krijgen over het verduurzamen van hun woning en plannen van de gemeente over de energietransitie. Mochten we de aangevraagde subsidie krijgen toebedeeld, dan hebben we ook nog iets uit te delen aan de bezoekers van deze markt.

NLdoet 16 maart

Dierenweide Kweeklust doet mee aan NLdoet op zondag 16 maart. Help mee met kleine en grote klusjes om de dierenweide klaar te maken voor de lente.

Opschoondag 22 maart

Dit jaar was de opschoondag een groot succes. In 2024 gaan we dit herhalen, samen met de scholen in de wijk.

Houd de kalender op onze website in de gaten voor meer informatie en andere leuke evenementen in de wijk!

Wil je ons ondersteunen, zodat we namens meer wijkbewoners met de gemeente kunnen praten? Word lid met één keer een bijdrage € 10,- Kijk op: www.wvlagemors.nl.

Weerstation in de Mors

Toen ik zo'n vijf jaar geleden begon bij de redactie van Morsetekens wilde ik ook eens over mijn weerstation schrijven. Dat moest er nu maar eens van komen!

Ruim 10 jaar geleden kocht ik voor een paar euro een Alecto weerstation bij een opruimingsactie bij de bouwmarkt. Vol enthousiasme monteerde ik een mastje aan de dakkapel met daarin het buitendeel met meters voor windrichting, windsterkte, temperatuur en luchtvochtigheid. Het binnendeel zette ik in mijn werkkamer. Na een tijdje werden de waarden op het schermpje weergegeven, zie foto, met daarbij ook nog de luchtdruk.

Het apparaatje gaf al gauw de geest maar na verschillende pogingen heb ik uiteindelijk een robuust buitendeel kunnen aanschaffen. Voor de besturing heb ik een microcomputertje geprogrammeerd dat de waarden naar het binnendeel stuurt. Maar er is meer ...

Voor iedereen

Het aardige is namelijk, dat de gemeten waarden ook worden doorgegeven naar websites die ze dan samen met die van stations uit de hele wereld op één grote kaart zetten. Een aantal doen dat kosteloos. Uit mijn begintijd stamt www.wunderground.com. Het bijgaande screenshot krijg je door mijn weerstation op te roepen IZUIDHOL268.

Bij het wielkje rechts kan je graden Celsius instellen voor de temperatuur. Helaas is de website wat traag geworden door het grote succes.

KNMI

Gelukkig verzamelt ook onze eigen KNMI weergegevens van amateurs, zie wow.knmi.nl. Mijn station kun je vinden door te zoeken naar Diamant en dan uit de lijst Diamantbuurt te kiezen. Je krijgt vervolgens de Mors te zien met twee weerstations. Die van mij dicht bij de Oude Rijn – zie screenshot – en de andere in de Bockhorst. De laatste levert helaas momenteel geen gegevens.

Conclusie

Het is eenvoudig om even snel een weerstation te installeren. Het onderhouden vraagt veel meer inspanning. De laatste twee jaar werkt het gelukkig de meeste tijd, behalve natuurlijk tijdens stroomstoringen.

Ger Koper

Hoogheemraadschap

Als lid van de afdeling Rijnland van de Nederlandse Genealogische Vereniging kon ik mee op een excursie naar het Hoogheemraadschap van Rijnland. U weet wel, dat gebouw net aan de andere kant van de Verbeek tunnel in de Leeuwenhoek, tegen het BioSciencePark aan. Daar was ik nog nooit geweest, dus dat leek me wel aardig. We verzamelden bij de fietsenkelder om door de krochten van het gebouw naar de receptie te lopen: de draaideur aan

Hensbeker van Swanenburgh 1685

de voorkant van het gebouw was defect. Na een kort welkom werden we naar het laboratorium van de restaurateur geleid. Hier worden grote kaartenboeken en aanverwante documenten gerepareerd met soms verrassend eenvoudige, maar wel heel grote middelen zoals een pers, klemmen, enzovoort. Daarna kwamen we weer in de kelder waar achter grote kluisdeuren het archief was ondergebracht. Nu verwachtte ik meteen grote kaartenbakken te zien, maar eerst toonde men ons wat boekenkasten en vitrines.

Daar stonden fraai bewerkte hensbekers[1] die door de bestuurders van het hoogheemraadschap werden gebruikt om de verbroedering te stimuleren. Dat was nodig om de

eensgezindheid te handhaven tegenover de gemeenschappelijke vijand: het water.

In de volgende ruimte waren alle kaarten ondergebracht. Een aantal was uitgestald zoals ook een kaart uit 1627 die hoorde bij een plan om de Oude Rijn bij Katwijk door te graven naar de Noordzee.

Kaart bij plan voor doorgraven Oude Rijn naar Katwijk 1627.

Hierop is de toenmalige Mors geschetst, zonder al te veel detail overigens.

Er waren nog veel meer kaarten en grote oorkondes in die ruimte. Ik zou er veel meer tijd kunnen doorbrengen!

De laatste ruimte die we bezochten oogde als een klassiek archief met metershoge kasten met daarin allerlei stukken van het hoogheemraadschap maar ook van voormalige waterschappen. We kregen sommige van die stukken te zien waaronder een "keur"[2], een beslissing van een waterschap over de verplichting van een landeigenaresse om de dijk langs haar land te onderhouden.

De rondleiders waren bijzonder goed geïnformeerd over hun archief en konden praktisch alle vragen beantwoorden. Mocht u een keer in de gelegenheid zijn om het Hoogheemraadschap te bezoeken, doe dat dan! U zult er, net als onze groep, geen spijt van krijgen.

Ger Koper

- 1 Hensbeker is afkomstig van hens in de betekenis van groep, zoals bij alle hens aan dek, en hanze.
- 2 Keur betekent beslissing; het komt voor in woorden als goedkeuren en afkeuren.

Pagina uit kaartenboek van 1687

Waarom Amphoraweg?

De vroegere Morsweg, die liep over wat nu bekend staat als het Werninkterrein, is ooit verplaatst en heet nu de Amphoraweg. Waarom die naam? Dat interesseerde me al tijden. Terwijl ik deze week wat materiaal verzamelde over het Werninkterrein stuitte ik weer op die naam, maar nu niet van een straat maar van een fabriek!

Aangezicht van de Amphorafabriek aan de Hoge Morsweg te Oegstgeest; overdruk uit De Hollandsche revue jrg 13, 1908, no 7, 363-372.

De Tegel- en Fayencefabriek Amphora was een aardewerkfabriek in het toenmalige Oegstgeest die werd opgericht in 1908 en in 1933 werd gesloten. Het terrein werd verkocht aan de Wernink betonfabriek. Fayence is "nep-porselein" en te herkennen aan het rode aardewerk dat je ziet bij schilfers; porselein is wit.

Om een indruk te geven van wat de fabriek produceerde
bijgaande reproductie van een foto van de fotograaf Loek de
Groot die rond 1990 gemaakt is.

*Sieraardewerk, vervaardigd tussen 1908 en 1933 door Tegel- en Fayencefabriek
Amphora, foto Loek de Groot.*

Ger Koper

☎ (071) 576 17 57

✉ info@fysiotherapievondellaan.nl

🏠 Vondellaan 35Ac, 2332AA Leiden

Fysiotherapie
Manuele therapie
Oedeemtherapie
Revalidatie
Sportgerelateerd
Oncologie
Fysiotherapie aan huis

Volle container? Bel 14071

Graag wil ik alle buurtbewoners er op attenderen dat er ondergrondse containers zijn geplaatst om overlast van meeuwen en ander ongedierte tegen te gaan.

Het komt helaas af en toe voor dat de container een storing heeft of vol zit.

Wist u dat u dan gebruik kan maken van een andere container? Of de gemeente kan bellen over deze storing. Tel: 14071 keuze 3.

Het is in ieder geval niet gewenst de zakken dan maar naast de container te zetten. Zie resultaat in bijgevoegde foto.

Graag uw afval dus mee terug nemen of een andere container in de wijk zoeken zodat de omwonenden geen last hebben van uw afval.

Thijs van Zwieten

Chi Kung - Tai Chi

Slowfood for body and mind

www.taichileiden.nl

06-29518441

Spoorwegovergang

In de vorige editie van de Morsetekens schreef Ger Koper over de spoorwegovergang tussen Morsweg en Hoge Morsweg.

De redactie kreeg een reactie van Kees van Putten, die als volgt reageerde:

Ik kwam in augustus 1968 als eerstejaars student te wonen in 't Witte Huis, Morsweg 138. Mijn vader bracht me wel eens vanuit Den Haag naar Leiden met de auto of hij kwam me ophalen. In het eerste jaar van mijn studie, dus eind 1968 of begin 1969, reed hij dan via het Haagshe Schouw en dan kwamen we via deze spoorwegovergang (Den Haag - Leiden) op de Morsweg terecht. Ik meen me alleen waarschuwingslichten te herinneren, geen overwegbomen. Later (??) reed mijn vader via de Rijndijk, met grote overwegbomen bij de spoorlijn. Nog weer later via de nieuwe A4.

Tot zover mijn relaas met als pointe dat er eind 1968 nog een onbewaakte spoorwegovergang tussen Morsweg en Hoge Morsweg was op het spoor van Den Haag naar Leiden.

Kees van Putten

Reactie van Ger op Kees:

De overgang Hoge Morsweg – Morsweg is bewaakt geweest, dit kunt u zien aan de prentbriefkaart “Hooge Morsch”, die bij het archief van Leiden (ELO) bewaard wordt, referentie PV_PV4709.12b. De plaat mag helaas niet verspreid worden.

Ger Koper

Een BSO gewoon voor kinderen!

Bij ons staat het kind centraal. Bij BSO Speelland geloven we dat elk kind uniek is en het recht heeft om zich op zijn eigen tempo te ontwikkelen. We streven ernaar om een omgeving te creëren waarin kinderen zich veilig, geaccepteerd en gewaardeerd voelen.

Kortom; een plek die gewoon voor kinderen is.

info@bsospeelland.nl

Expositie de Ontmoeting

Op zondag 4 februari 2024 wordt de expositie "de Ontmoeting" geopend in het Denksportcentrum aan de Robijnstraat in Leiden.

Bij de opening presenteert dammer en schrijver Joop Burgerhout zijn nieuwe boek rond het thema 'ontmoeting'. Een eeuwenoud vraagstuk meent hij te hebben opgelost...

Er zal werk te zien zijn van schilders Irina Cazacu, Vera Schröder, Erik Rooijackers en de dit jaar overleden Hans Smals. Ook fotograaf Olivier van Hartingsveldt toont zijn fotoserie, die te maken heeft met het thema 'ontmoeting'. Je kunt de kunstenaars bij de opening ontmoeten.

De toegangsprijs was bij het maken van Morsetekens nog niet bekend, maar zal tijdig op onze website morsetekens.nl verschijnen. Bezoekers krijgen een programma-boekje en een Moluks diner!

Vera Schröder

Het zal een feestelijke opening worden! Kijk voor meer details over deze expositie te zijner tijd op de website van Morsetekens of op www.joopburgerhout.nl/ontmoeting.

Vera Schröder

Muskusrat en beheer

Misschien heeft u hem gezien, of alleen zijn hoofd boven de begroeiing uit: de muskusrattenbestrijder.

Ik kwam in gesprek met hem bij de vijver aan de Diamantlaan. Nieuwsgierig wat iemand daar met een waadpak in de waterkant tussen de begroeiing aan het doen is. Ilegaal vissen?

Nee, het is (al 35 jaar) een eerlijke ambtenaar van het waterschap. Bezig met toch wel belangrijk werk: muskusratten wegvangen.

Ik heb ze wel zien zwemmen, muskusratten. Net als waterkippen, eenden, een fuut, zeelten en een snoek. Eenden, waterkippen en futen zwemmen een kriskras patroon door het kroos. Muskusratten maken een recht zwemspoor door het kroos en duiken net voor de kant onder water, daar waar de ingang van het hol zich bevindt.

Maar ik dacht dat het de gewone rat was, ook omdat daar regelmatig met brood gestrooid wordt.
De muskusrat dus.

Volgens de folder die de muskusrattenbestrijder bij mij in de bus deed is een muskusrat van kop tot staart een halve meter lang. Hij zwemt met zijn hele rug boven water en heeft een opvallende afgeplatte staart. Hij heeft een stompe kop en zijn oren zijn nauwelijks zichtbaar.

Vangen of beheren is om een aantal reden belangrijk: Muskusratten ondermijnen de walkant, omdat ze daarin holen en een heel gangenstelsel graven.

Uit de folder: "ze graven wel 13 kruiwagens grond per jaar uit." Als je dan ook bedenkt dat ze zich razendsnel voortplanten en ze geen natuurlijke vijanden hebben dan kan je wel voorstellen waarom het nodig is om ze te vang. Een vrouwtje kan in ons zachte klimaat tot wel drie keer per jaar jongen krijgen met gemiddeld 5 a 8 jongen per worp. Men schat dat één paar muskusratten ongeveer 20 nakomelingen per jaar produceert. En omdat die ook weer snel vruchtbaar zijn telt de familie na een jaar of vijf 20.000 leden! Alleen al in de grote vijver zaten er tot november dit jaar 17. Als die ongemoeid waren gelaten, liepen we inmiddels tot onze enkels in 't water.

We zullen hem nog geregeld zien de muskusrattenbestrijder, met zijn hoofd boven de begroeiing.

Wilt u meer weten?

Op de website www.muskusrattenbeheer.nl vindt u meer informatie. Daar is ook de folder met meer wetenswaardigheden te vinden.

Jan Sloos

muskusrattenbeheer.nl

Dierenweide Kweeklust

Weer open vanaf maart! Tijdens de koude en regenachtige wintermaanden is de dierenweide gesloten. De dieren zitten veel binnen en dan wordt het snel te vol als daar ook nog mensen bij komen. Vanaf zondag 3 maart is iedereen weer van harte welkom op woensdag- en zondagmiddagen tussen 14.00-16.00 uur. Dat zullen we feestelijk vieren, dus kom dan zeker weer langs!

Op zondag 16 maart doen we ook mee aan NLdoet, dus houd de berichtgeving op Instagram (@Dierenweidekweeklust) en Facebook (Dierenweide Kweeklust) of de website van Morsetekens in de gaten.

Ook willen we iedereen die geholpen heeft op de Bladerharkdag heel hartelijk bedanken. Er is veel werk verzet en dierenweide staat er een stuk beter voor dan vorig jaar deze tijd. Heel hartelijk bedankt!

We hebben sinds november ook een nieuwe aanwinst op de weide: een Drents heideschaapje. Heb je haar al gespot?

De koperwiek

De koperwiek doet zijn naam eer aan (anders dan sommige dieren die ik eerder besproken heb of nog eens ga bespreken). De flanken zijn roestbruin, koperkleurig dus, net als vooraan de vleugel-onderkant. Maar nog opvallender is de scherp getekende kop: donkere kruin, heel lichte wenkbrauw-streep, donkere wang en weer een lichte streep daaronder. Anders dan bij de veel egalere zanglijster, de soort waar hij het meest op lijkt. Man en vrouw koperwiek zijn identiek.

Er leven zes soorten echte lijsters in onze streken. Daarvan zijn de koperwiek en de zanglijster de kleinste, de grote lijster en de merel de grootste.

Koperwieken worden vaak in één adem genoemd met de grotere kramsvogels, als "noordse lijsters". Het zijn in Nederland heel algemene wintergasten en nog meer doortrekkers. Oktober en november zijn de topmaanden, maar de kramsvogel trekt meestal wel wat later door dan de koperwiek. De najaarstrek over Nederland wordt geschat op rond de miljoen koperwieken en ook zoiets voor de kramsvogels. Hun voorjaarstrek is, zoals bij de meeste vogels, minder opvallend.

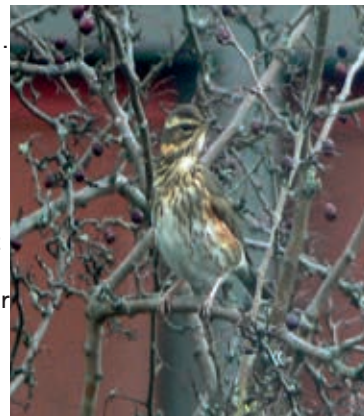

koperwiek_1_DrLelylaan_GvdKlugt

Beide soorten zijn noordelijk broedende vogels, in Scandinavië, Oost-Europa en Rusland tot diep in Siberië. Maar terwijl er ook veel gebieden zijn waar de kramsvogel jaarrond voorkomt, is er voor de koperwiek een strikte scheiding in de broedlocaties en de zuidelijker gelegen overwinteringsgebieden. Er broeden helemaal geen koperwieken in Nederland, wel wat kramsvogels in het oosten.

Zolang de winters mild zijn, vind je deze vogels vooral in de duinen, bessen etend, en op de weilanden, waar ze foerageren op wormen en andere bodemdiertjes. Bij sneeuw en strenge vorst trekken de meeste alsnog verder naar het zuiden. Een enkeling van beide soorten zoekt de bebouwde kom op, voor de bessen in tuinen en algemeen groen. Al mijn foto's van de koperwiek zijn gemaakt in de Mors.

In oktobernachten is de roep van overtrekkende koperwieken volop te horen, een hoog, zacht, scherp geluid: "schriiii". Heel anders is zijn alarmroep; dat is meer een kef. En in het voorjaar kan het voorkomen dat de koperwieken, voordat ze naar hun broedgebieden vertrekken, al zin hebben om hun zang voor te dragen. Dat doen ze in hun eentje of in groepjes. Ik heb het twee keer mogen horen.

koperwiek_2_VanRavelingenstraat_GvdKlugt

Die zang is moeilijk te beschrijven, maar is weemoedig, weinig variabel, korter en scherper dan die van de merel.

Als je het koperwieken en andere lijsterachtigen naar de zin wil maken, dan lijkt het me duidelijk wat daarvoor nodig is, zowel in het gemeentelijk groen als in de achtertuinen. Namelijk besdragende struiken, met liefst vroege en late soorten. En rommelhoekjes met rottend hout van bomen en struiken, met bladerhopen, waartussen de vogels kunnen scharrelen voor een vleesmaaltijd: insecten, wormen en slakken.

Heb je geen tuin, dan kun je lijsterachtigen in de winter ook een plezier doen met doorgesneden appels, al zullen brutale meeuwen en kauwen ze wellicht al opgepeuzeld hebben voordat een lijstersoort er ook maar één hap van heeft kunnen proeven.

koperwiek_3_VanRavelingenstraat_GvdKlugt

Meer informatie:

- <https://www.vogelbescherming.nl/ontdek-vogels/kennis-over-vogels/vogelgids/vogel/koperwiek>
- <https://stats.sovon.nl/stats/soort/12010ekst>

Gerard van der Klugt

Pacellischool

VREEDZAAM EN KLEINSCHALIG

Kennismaken? Bel of mail voor een afspraak:

DAMLAAN 22 | 2332 XH LEIDEN
071-5760858 | PACELLI@SCOLEIDEN.NL
PACELLISCHOOL.NL

PROFILE
DE FIETSSPECIALIST

...daar mag je **méér** van verwachten!

Van Polanen

**5 JAAR
GARANTIE
BIJ EEN E-BIKE***

*VRAAG NAAR DE VOORWAARDEN

**+
GRATIS
GROTERE
ACCU***

Morsweg 174 | 2332 ES Leiden | 071 531 34 98 | www.profilepolanen.nl

december 2023

GRANAAT	*****	MOES
WINTER	*****	PLAATS
STOOK	*****	KAART
ORANJE	*****	BOOT
MODELLEN	*****	RAMP
ZEE	*****	BEELD
KENNIS	*****	REGELING
BELASTING	*****	KAART
LOOP	***	BAND
STORM	*****	VERGOEDING
ENERGIE	*****	SLAG
DAL	****	REGISTRATIE
MOORD	*****	KRANT
IJS	***	GESTELD
SPOOR	****	FUNCTIE
OOR	****	TEKEN

oktober 2023

HUIS	****	ROOSTER
DOORN	*****	ROVER
OGEN	*****	BURG
ZOMER	*****	REK
EURO	*****	BAK
BUS	*****	STRIP
KLEIN	****	ZUCHT
ZANG	*****	PARK
DAG	*****	BERICHT
FIETS	*****	LAND
KRUIP	****	SPIJT
ONDER	*****	HAL
KETTING	****	MOLEN

uitkomst: risicodekking

Vul op de plaats van de puntjes een woord in, zodat het met het eerste woord een nieuw woord vormt en met het laatste weer een ander woord vormt. Zet de "onderstreepte" letters naast elkaar en u heeft de oplossing.

Stuur uw oplossing vóór 3 februari 2024 naar: info@morsetekens.nl. Onder de goede inzenders wordt een cadeaubon ter waarde van 15 euro verloot.

MÖRSETEKENS

Wijkmagazine voor de Mors Leiden

WWW.MORSETEKENS.NL